

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 81

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Θεόφιλο Ξανθόπουλο
2. Βουλευτή κα Σία Αναγνωστοπούλου
3. Υπουργείο Οικονομικών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2158/24.3.2021 Αναφορά με θέμα:
«SOS από 25 Ποντιακούς συλλόγους της Δράμας - Άμεση ένταξη των πολιτιστικών
σωματείων στα μέτρα στήριξης»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2158/24.3.2021 Αναφοράς των Βουλευτών κ.κ. Θεόφιλου Ξανθόπουλου και Σίας Αναγνωστοπούλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού αναγνωρίζει τα πολιτιστικά σωματεία, ως έναν από τους πρωταρχικούς φορείς υλοποίησης πολιτιστικών δράσεων και μεριμνά για τη χρηματοδότηση των πρωτοβουλιών τους, σύμφωνα και με το πεδίο αρμοδιοτήτων του.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΥΠΠΟΑ προκειμένου να ενισχύσει οικονομικά τις πολιτιστικές δράσεις πολιτιστικών συλλόγων/σωματείων, εξέδωσε, τόσο κατά το προηγούμενο έτος (2020) όσο και φέτος (2021) προσκλήσεις για την επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, στις οποίες περιλαμβάνονται τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι.

Συγκεκριμένα, τον Ιανουάριο του 2020, μέσω του Μητρώου Πολιτιστικών Φορέων, το ΥΠΠΟΑ απηύθυνε συνολικά έντεκα (11) προσκλήσεις και επιπλέον τρεις (3) κατά τον μήνα Μάρτιο του 2020, στις οποίες μπορούσαν να υποβάλουν προτάσεις πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι. Μεταξύ τους υπήρχαν μάλιστα και προσκλήσεις για πολιτιστικές δράσεις ή προγράμματα φορέων, που αφορούν ειδικά στην τεκμηρίωση, στη διαφύλαξη και στην ανάδειξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας, και είχαν ως προτεραιότητα την αγροδιατροφική κληρονομιά, τα παραδοσιακά επαγγέλματα και τέχνες, λαϊκές γιορτές και δρώμενα, δράσεις ανάδειξης του αγροτικού πολιτιστικού τοπίου και δράσεις μελέτης, διαφύλαξης και ανάδειξης της συλλογικής μνήμης.

Αξίζει δε να σημειωθεί ακόμη ότι στο πλαίσιο της πρόσκλησης για την οικονομική ενίσχυση δράσεων που δημοσιοποίησε το ΥΠΠΟΑ κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας (Μάρτιος 2020) για α) την ανάδειξη και διαφύλαξη ποικίλων εκφάνσεων της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς β) την οικονομική ενίσχυση μουσείων νεότερου πολιτισμού για την υλοποίηση μουσειακών δράσεων, ενισχύθηκαν οικονομικά 50 φορείς που διαχειρίζονται την άυλη πολιτιστική κληρονομιά με το ποσόν των €387.540, καθώς και 31 Μουσεία τα οποία ανήκουν σε σωματεία και φορείς νεότερου πολιτισμού με το ποσόν των €240.600, για την υλοποίηση μουσειακών δράσεων.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο των συνολικών προσκλήσεων του ΥΠΠΟΑ διανεμήθηκαν με τη μορφή επιχορήγησης περίπου €8 εκατομμύρια, όπου μεταξύ των δικαιούχων συγκαταλέγεται πλήθος πολιτιστικών συλλόγων. Το ποσό αυτό είναι υπερδιπλάσιο σε σχέση

με τα αντίστοιχα των προηγούμενων ετών. Το 2019 είχαν διατεθεί €3.329.976, ενώ το 2018 το αντίστοιχο ποσό ήταν €3.143.255.

Επιπλέον, λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών της πανδημίας, έγιναν δεκτές προτάσεις των φορέων, προσαρμοσμένες στα νέα δεδομένα (ψηφιοποίηση δράσεων, υλοποίηση σε ανοικτούς χώρους κ.α.), έτσι ώστε οι Σύλλογοι να χρηματοδοτηθούν, ανεξαρτήτως του αρχικού προγραμματισμού τους, ενώ δόθηκαν σχετικές παρατάσεις για την υλοποίηση των δράσεων.

Φέτος και συγκεκριμένα την 7.1.2021, δηλαδή νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά, ανακοινώθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού 18 (δεκαοκτώ) νέες προσκλήσεις για επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων, μεταξύ των οποίων και πολιτιστικών σωματείων/συλλόγων για δράσεις σε όλο το φάσμα του σύγχρονου πολιτισμού, όπως θέατρο, χορός, μουσική, εικαστικές τέχνες, κινηματογράφος, γράμματα, φεστιβάλ και σύνθετες πολυθεματικές δράσεις, ψηφιακός πολιτισμός, πολιτιστικές δράσεις και προγράμματα για παιδιά και εφήβους, δράσεις και προγράμματα για την προώθηση της καθολικής προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στον πολιτισμό. Η δέκατη όγδοη πρόσκληση μάλιστα αφορούσε ειδικά δράσεις σχετικές με την έννοια του εκπατρισμού με αφορμή την συμπλήρωση των 100 χρόνων από την άφιξη και ενσωμάτωση των ελληνικών πληθυσμών στην Ελλάδα μετά την μικρασιατική καταστροφή, η οποία συναρτάται άμεσα με τη δραστηριότητα και τους σκοπούς των ποντιακών πολιτιστικών συλλόγων Ν. Δράμας.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων μέσω της Πύλης Πολιτιστικών Φορέων του ΥΠΠΟΑ (<http://drasis.culture.gr/index.php/anakoινwseis/140--2021>) είχε ξεκινήσει ήδη από τις 7 Ιανουαρίου και ολοκληρώθηκε στις 25 Φεβρουαρίου 2021 (κατόπιν ολιγοήμερης παράτασης που δόθηκε από την αρχικώς ορισθείσα προθεσμία της 22ας Φεβρουαρίου λόγω της σφοδρής κακοκαιρίας που έπληξε ολόκληρη τη χώρα). Προϋπόθεση για την υποβολή αιτημάτων ήταν η εγγραφή των Φορέων στο Μητρώο έως τις 15 Φεβρουαρίου 2021, ενώ τόσο η εγγραφή στο Μητρώο, όσο και η υποβολή αιτήματος διενεργούνταν ηλεκτρονικά.

Πέραν των 18 αυτών προσκλήσεων ανακοινώθηκε την 01.02.2021 επιπλέον πρόσκληση στοχευμένη στην Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία αναρτήθηκε στην Πύλη Πολιτιστικών Φορέων του ΥΠΠΟΑ (<http://drasis.culture.gr/index.php/anakoινwseis/140--2021>). Στην εν λόγω ανάρτηση υπήρχαν οι σχετικοί όροι, οι προϋποθέσεις, οι προθεσμίες εγγραφής και υποβολής πρότασης καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, οι οποίοι προϋποτίθεντο να ήταν εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Πολιτιστικών Φορέων, κλήθηκαν να υποβάλουν αρχικώς μέχρι τις 15 Μαρτίου 2021 (η οποία προθεσμία παρατάθηκε μέχρι 19 Μαρτίου 2021) το αίτημά τους ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας τη σχετική φόρμα στην Πύλη Πολιτιστικών Φορέων (drasis.culture.gr).

Πιο συγκεκριμένα, με την υπ' αριθ. πρωτ. 36964/29-01-2021 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του ΥΠΠΟΑ κλήθηκαν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου με κοινωφελείς ή πολιτιστικούς σκοπούς, στα οποία κατά τεκμήριο περιλαμβάνονται και μορφωτικοί, πολιτιστικοί και λαογραφικοί σύλλογοι, να υποβάλουν προτάσεις για την οικονομική ενίσχυση δράσεων που αφορούν στη μελέτη, διαφύλαξη και ανάδειξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας, η οποία συναρτάται άμεσα με τη δραστηριότητα και τους σκοπούς των ποντιακών πολιτιστικών συλλόγων Ν. Δράμας και θα υλοποιηθούν εντός του τρέχοντος έτους 2021.

Σημειώνεται δε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού βρίσκεται ήδη σε στάδιο αξιολόγησης των υποβληθεισών στα πλαίσια των ανωτέρω προσκλήσεων προτάσεων για την επιχορήγηση φορέων (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται πολιτιστικά σωματεία και σύλλογοι) που θα υλοποιήσουν δράσεις εντός του έτους 2021.

Ωστόσο, τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι, που λειτουργούν υπό τον ΚΑΔ 9499.1601 (Υπηρεσίες πολιτιστικών συλλόγων και σωματείων) περιλαμβάνουν ευρύτατο φάσμα δραστηριοτήτων. Παρόλο που ένα τμήμα των δραστηριοτήτων αυτών έχει πράγματι συνάφεια με τις δραστηριότητες του ΥΠΠΟΑ, παρά ταύτα, το ΥΠΠΟΑ δεν είναι το καθ' ύλην αρμόδιο για όλο το φάσμα δραστηριοτήτων των εν λόγω σωματείων, καθώς η αρμοδιότητα του επί των πολιτιστικών αυτών φορέων περιορίζεται μόνο στα θέματα χρηματοδότησης των πολιτιστικών τους δράσεων. Συνεπώς, το εύρος της καθ' ύλην αρμοδιότητας του ΥΠΠΟΑ επί διαφόρων θεμάτων πολιτιστικών φορέων δεν είναι απεριοριστο, καθώς ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων του είναι ορισμένος και σαφής, προβλεπόμενος, από το εκάστοτε θεσμικό

πλαίσιο. Για αυτόν τον λόγο επίσης δεν είναι το ΥΠΠΟΑ αρμόδιο για το πότε η λειτουργία τους αναστέλλεται στο πλαίσιο της πανδημίας.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, εξ ορισμού έχει αρμοδιότητα να στηρίζει και να ενισχύει οικονομικά, πολιτιστικές δράσεις πολιτιστικών σωματείων/συλλόγων, αλλά εκ του νόμου δεν δύναται να προβαίνει σε γενική οικονομική τους ενίσχυση υπέρ των καταστατικών τους σκοπών ή για την κάλυψη παγίων δαπανών τους.

Επομένως, το ΥΠΠΟΑ, εκ του νομικού πλαισίου που το διέπει, νομιμοποιείται να επιχορηγεί πολιτιστικούς φορείς αποκλειστικά και μόνο για δράσεις πολιτισμού και δεν δικαιούται να χορηγεί επιδόματα, αποζημιώσεις ή οικονομικές διευκολύνσεις και απαλλαγές. Ομοίως και τα ζητήματα καταβολής ενοικίου, λογαριασμών κοινής ωφέλειας και λοιπών λειτουργικών εξόδων, δεν συνιστούν πολιτιστική δράση και κατ' επέκταση αντικείμενο αρμοδιότητας του ΥΠΠΟΑ.

Τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι ως οντότητες που αναπτύσσουν οικονομική δραστηριότητα, αντιμετωπίζονται οικονομικά, όπως και οι λοιποί δραστηριοποιούμενοι φορείς στη χώρα, σύμφωνα με τα εξαγγελθέντα και εφαρμοζόμενα μέτρα του συνερωτώμενου Υπουργείου Οικονομικών καθώς και των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Επομένως, τα πολιτιστικά σωματεία/σύλλογοι, υπάγονται στα εν λόγω μέτρα για όσο απαιτηθεί, σύμφωνα με την πορεία της πανδημίας στη χώρα.

Συνεπώς και με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα, επί του πρώτου υποβληθέντος αιτήματος παρέλκει η απάντηση καθότι το συγκεκριμένο ζήτημα εκφεύγει της αρμοδιότητας του ΥΠΠΟΑ, όπως άλλωστε σημειώνεται και στην αναφορά.

Επί του δεύτερου και τρίτου υποβληθέντος αιτήματος και δεδομένου ότι η αρμοδιότητα του ΥΠΠΟΑ επί των πολιτιστικών αυτών φορέων περιορίζεται μόνο στα θέματα τυχόν επιχορήγησης των πολιτιστικών τους δράσεων, τα ζητήματα που τίθενται στα εν λόγω αιτήματα εκφεύγουν της αρμοδιότητας του.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι στις προτάσεις που υπέβαλε το ΥΠΠΟΑ στο Ταμείο Ανάκαμψης, περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων και η δημιουργία αναπτυξιακών πολιτιστικών φορέων που θα στηρίζουν την πολιτιστική οικονομία στην Περιφέρεια της Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης.

Ο Υφυπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Νικόλας Γιατρομανωλάκης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Σύγχρονου Πολιτισμού